

N:o 270.

Af herr **C. J. Ödman**, i anledning af *Kungl. Maj:ts proposition* angående bestämmande af sträckningen af viss del af sjögränsen mellan Sverige och Norge.

Uti den kungl. propositionen n:o 70 angående bestämmande af sträckningen af viss del af sjögränsen mellan Sverige och Norge finnes ingenting som antyder på, hur förfaras skall med fryskeppet »Grisbådarna» i händelse mot förmodan så skulle inträffa, att de undervattensgrund, som benämnas Grisbådarna, skulle komma att tillfalla Norge.

Detta fryskepp utlades på sin nuvarande plats af svenska staten för några få år sedan och är ett mycket dyrbart fartyg såväl beträffande nybyggnad som underhåll och kostar säkerligen lika mycket om icke mera än det hummerfiske kan vara värdt, som af närboende fiskare bedrifves på ifrågavarande grund. Det är därför af vikt, att frågan om skyldigheten att underhålla detta fartyg afgöres de båda rikena emellan på samma gång och i sammanhang med frågan om äganderätten till ifrågavarande grund, ty i annat fall kunde det orimliga inträffa, att Norge blefve tillerkänd äganderätten till grunden, under det Sverige fortfarande fick behålla skyldigheten att underhålla ifrågavarande fryskepp.

Att så kunde ske, i händelse svenska statsmakterna försummade att sammankoppla dessa tvenne frågor, synes icke vara otroligt, ty den linje, som af de norska kommitterade är dragen som gränslinje — se kartan som åtföljer kungl. propositionen — synes, af allt att döma, vara utlagd i detta syfte, enär denna linje, i sin fortsättning, säkerligen skulle lämna ifrågavarande fryskepp på den svenska sidan om linjen, på samma gång

den lämnar grunden Grisbådarna på den norska sidan. Om så är — hvilket man icke kan få klarhet om å berörda karta, emedan fyrskeppets plats icke därå är utlagd —, så skulle i följd däraf svenska staten fortfarande få skyldighet att underhålla fyrskeppet, under det Norge toge grunden och således äfven den inkomst, som fisket å nämnda grund kunde inbringa. Detta kan, som sagts, icke med full visshet konstateras af den karta som åtföljer kungl. propositionen, men af allt att döma är detta antagande öfverensstämmande med verkliga förhållandet, och man kunde då finna anledningen till hvarför denna s. k. norska linje är utdragen som den är, midt öfver holmar och grund, utan någon häfd eller tradition — ty något annat skäl för att linjen blifvit förlagd där den är, lärer väl svårigen kunna framletas.

Den s. k. svenska linjen å kartan, synes däremot hafva bättre skäl för sig, emedan den mera öfverensstämmer med den naturliga gränsen — den djupa rännen — men den lider liksom den norska af det felet att vara rak och lämnar således det s. k. Sköttegrundet på norska sidan, ehuru detta såväl af ålder som häfd alltid ansetts tillhöra svenskt territorium och som bevis därpå försetts med en ballongprick af svenska staten utan någon protest från norsk sida.

Att såsom här skett draga upp raka linjer som sjögräns har ingen häfd för sig, ty om man betraktar en karta öfver närliggande kustlandskap såväl å den svenska som å den norska sidan om gränsen, så skall man finna, att sjögränserna emellan såväl hemman som härader och län, slingra sig fram i de djupaste rännen mellan öar och grund ända tills de hunnit utanför alla grund; då först — och först då — drages därifrån en rak linje till territorialgränsen

Att draga raka gränslinjer ända från den inre skärgården öfver holmar, grund och skär, som här skett, skulle leda till orimligheter och ständiga förvecklingar de båda rikenas fiskare emellan, ty om någon af dessa raka linjer antages såsom riksgräns — synnerligast den norska, som dragits fram igenom och öfver skär och grund utan ringaste försyn —, så skulle däraf naturligtvis följa, att de svenska och norska fiskare, som skulle fiska på hvar sin sida om ett skär eller ett grund, hvaröfver riksgränsen var dragen, skulle komma i konflikter om hvar gränsen var — alldenstund man icke på hafvet kan uppsätta några rågångar — och då skulle den sista villan blifva värre än den första. Kan man därför icke komma öfverens om naturliga gränser de båda rikena emellan, såsom exempel föreligga från hemmans- och häradsgränser å såväl svenska som

norska sidan om riksgränsen, så är det bäst att förklara Grisbådarna som gemensamt fiskeområde de båda rikena emellan och som en följd däraf komma öfverens att bekosta fyrskeppet »Grisbådarna» till hälften hvar, rikena emellan.

I hvilket fall som helst och hur lösningen af gränstvisten än må utfalla, torde det vara nödvändigt, att Riksdagen redan nu i frågans nuvarande läge uttalar den åsikten, att med äganderätten till Grisbådarna ovillkorligen skall följa skyldigheten att bekosta det därutanför belägna fyrskeppet, och får jag i anledning häraf vördsamt föreslå:

att Riksdagen måtte besluta, att för så vidt ett fyrskepp vid Grisbådarna framdeles anses behöfligt, detta måtte bekostas af det rike, Sverige eller Norge, som får sig äganderätten öfver grunden af samma namn sig tillerkänd.

Stockholm den 20 april 1904.

Carl J. Ödman.
